

Samrådsyttrande; Planbeskrivning för del av fastigheten Alvik 1:1 mfl. Vid Tranebergsvägen i stadsdelarna Alvik och Traneberg i Stockholm, S-Dp 2022-04626

Samrådsyttrande över detaljplan vid Tranebergsvägen, nära Alviksskolan

HSB BRF Grindstugan lämnar härmed synpunkter/yttrande på rubricerade detaljplan. Nedan följer i detalj synpunkter på förslaget. Planområdet ligger i direkt anslutning till Alviksskolan och angränsar till ett befintligt villaområde och bostadsrättsförening, ett antal hyreshus. Planen kommer att få negativ påverkan på flera intresseområden. Nedan beskrivs planens brister.

Syfte

I planbeskrivningen, under rubriken Detaljplanens syfte

Planen går emot dess syfte.

“Bebyggelsen ska inordnas i områdets befintliga struktur och gestaltas med utgångspunkt i de närliggande smalhusens skala...”, planen uppfyller inte dess syfte då man avser bygga fyrvåningshus, vilket går emot all bebyggelse i området. Kommer att beskriva mer ingående nedan.

“Den gröna karaktären närmast Tranebergsvägen ska bevaras”, detta argument håller inte då tilltänkt bebyggelse helt kommer avskärma upplevelsen av den gröna ytan ut mot Tranebergsvägen. Själva grundsyftet med planförslaget håller inte då den istället försämrar upplevelsen av gröna ytor. Kommer beskriva mer ingående i yttrandet.

“Detaljplanen möjliggör parkering i underjordiskt garage” är något som inte följer bebyggelsens karaktär i hela området samt kommer medföra andra negativa konsekvenser. Kommer att beskrivas mer ingående nedan.

Planens huvuddrag

Föreslagna byggnaderna med sina fyra våningar kommer att dominera området och landskapsbilden, vilket är en kraftig förändring mot idag. Området ligger dessutom högst upp, eller bland de högsta punkterna i området. Här avser man placera byggnader ovan källare/garage med fyra våningar (bild 1).

Enligt **2 kap. 6 § PBL** ska bebyggelse och byggnadsverk placeras och utformas med hänsyn till stads- och landskapsbilden. Detaljplanen innebär att de nya byggnaderna dominerar, bryter siluetten och skapar visuella intrång i landskapet.

Bild 1

Arkitektonisk idé

“Tranebergsvägens gröna karaktär och kontakten med naturen bevaras genom att ny bebyggelse placeras med breda förgårdar mot gatan...” Argumentet håller inte, den arkitektoniska idén har inte lyckats. Genom att placera två fyrvåningshus ovanpå källare och garage, lyckas man med motsatsen, dvs att ta bort Tranebergsvägens gröna karaktär och kontakt med naturen. Den försvinner helt.

En försämrad landskapsbild kan påverka **upplevelsevärden** för boende och besökare, vilket kan knytas till PBL:s krav på att bebyggelse ska ge goda livsmiljöer och främja en långsiktigt hållbar livsmiljö för människor (**2 kap. 5 § PBL**).

Planen tar inte hänsyn till olika intressen. En namninsamling visar att över 500 individer i området motsätter sig förslaget. PBL kräver att **olika allmänna intressen vägs mot varandra** (2 kap. 1 §).

Den vita fasaden (bild 2) smälter inte in med omgivningens 30- till 40-tals typiskt gultonade fasader (bild 3-4).

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Allmän plats

Kvartersmark

Privatisering

Den sammanhängande bebyggelsen innebär en förtätning mot existerande byggnad BRF Grindstugan, vilket kan leda till att området upplevs privatiserat, vilket kommer hindra besök till parken, bollplanen, vilket går direkt emot dagens intryck av området (bild 5 och 6).

Området omfattas av **friluftsliv** enligt **3–4 kap. miljöbalken**, förslaget innebär en försämring av landskapsbilden. Miljöbalkens allmänna hänsynsregler bör kunna gälla här.

Bild 5

Bild 6

Lokaler

Förslaget innebär en förändring av landskapsbilden och områdets karaktär. Byggnaderna ska innehålla fyra våningar samt inhysa utrymme för lokal. Vilket skiljer sig från övriga byggnader på gatan (bild 7).

Bild 7

Transformatorstation

Vidare kommer hus B medföra att transformatorstationen flyttas. Idag är den placerad mot kullen där den delvis upplevs smälta in och inte ligger intill bostäder. Idag finns en liten park och grönyta på andra sidan vilket planen avser göra anspråk på för att möjliggöra hus B. Enligt utredningen anser man att det räcker med ett skyddsavstånd om minst 10 meter till närmaste bostadsbebyggelse. Planen tar inte hänsyn till hur man förändrar den upplevda karaktären där folk bor genom att placera en transformatorstation intill existerande bostäder.

Planen tar inte hänsyn till olika intressen. PBL kräver att **olika allmänna intressen vägs mot varandra** (2 kap. 1 §).

Sprängning och borrhning

Planförslaget innebär att bebyggelse placeras i delvis brant terräng med inslag av berg i dagen. För att möjliggöra grundläggning och uppförande av garage samt byggnadens bottenplatta behöver berg sprängas bort under delar av befintlig marknivå. Dessa bergskärningar hanteras genom återfyllning. I det färdiga läget framträder därför uteplatserna i nivå med byggnadens entréplan.

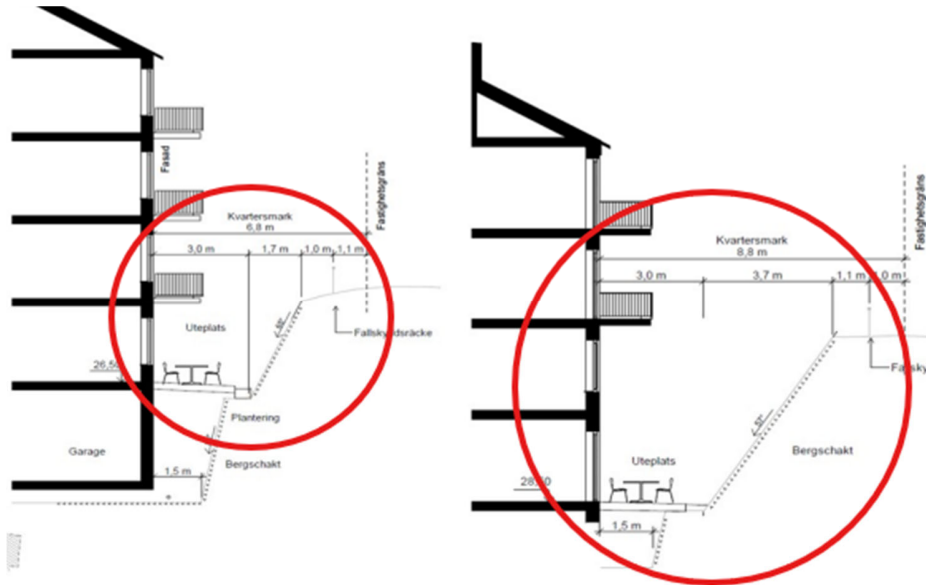
Förutom olägenheter för människors hälsa under byggnationstiden, finns det överhängande risker för **skador** på omgivande bebyggelse. Enligt **8 kap. 14 § PBL**, ska byggnadsverk och deras tomter inte medföra betydande olägenheter för omgivningen. Sprängningar som skadar andra fastigheter kan ses som en "betydande olägenhet".

För att bebyggelsen ska kunna genomföras måste berghällar sprängas bort och skog försvinna, vilket går emot **3 kap. 1 § MB** – Mark- och vattenområden ska användas på det sätt som är mest lämpat med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Planen tar inte hänsyn till rådande förutsättningar.

Konstruktion

De byggtkniska lösningarna som redovisas i planen upplevs som forcerade och inte passa in i landskapsbilden. Baksidan av husen medför framtida problem för de som ska bo i bostäderna. En mörk baksida, orimlig belastning av snö, is och smältvatten (bild 8).

Bild 8

Planeringsförutsättningar

Byggnadsordningen

Kompletteringar inom trädgårdsstäder och smalhusområden ska ta hänsyn till markens och grönskans kvaliteter och utformas med helhetsperspektiv. Ny bebyggelse ska gestaltas som en samtida tolkning av platsens förutsättningar och anpassas till den befintliga strukturen. Bebyggelsens placering ska följa terrängen och det öppna stadsplanemönstret, och grupper av nya hus ska ha en sammanhållen gestaltningsidé.

Förändringar i marknivå bör ske *varsamt med hänsyn till vegetation, berghällar* och stödmurar. Områdenas gröna karaktär med förgårdsmark och naturmark bör tas till vara och utvecklas, medan *hårdgörning av grönytor samt parkeringsytor på förgårdsmark och gårdar ska undvikas*.

Planen tar inte hänsyn till vegetation, berghällar och landskapets karaktär. Enligt **2 kap. 3 § PBL**: ska vid planläggning hänsyn tas till natur- och kulturvärden.

Planen motverkar bestämmelserna i **2 kap. 6 § PBL**: Bebyggelse ska placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena samt intresset av en god helhetsverkan. Här finns skäl till att bevara områdets gröna karaktär och motverka hårdgörning.

Varsam utveckling av småhus- och villaområden

Ulvsunda trädgårdsstad beskrivs i strategin som en kulturhistoriskt värdefull miljö. Förutsättningarna för större förändringar har därför varit begränsade, men många hus har anpassats genom interiöra förändringar och tillbyggnader för att möta moderna behov. *Vid förtätning inom trädgårdsstaden är det särskilt viktigt att beakta den enskilda byggnadens och grönskans betydelse för kvarterets karaktär.* Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt byggnadens placering och områdets gröna struktur, liksom parkering, tillbyggnaders orientering, volym, proportioner, takform samt material och detaljer

Planen tar inte hänsyn till varsamhetskraven, till exempel krav på att förändringar i marknivå inte får förstöra natur- eller kulturvärden och går därför emot **8 kap. 17 § PBL**: Ändringar av byggnader och tomter ska utföras varsamt och med hänsyn till byggnadens och platsens karaktär.

Miljö

Natur

Planen tar inte hänsyn till naturvärdena. Området uppvisar flera värde- och fridlysta arter vad avser växter, insekter och fåglar. Området har flera äldre löv- och barrträd som måste tas bort för att planen ska kunna genomföras. Genom att uppföra ny bebyggelse skär man dessutom av den enda barriären norr-söder (bild 9).

Bild 9

Planen tar inte hänsyn till:

8 kap. 17 § PBL - krav på att förändringar i marknivå inte får förstöra natur- eller kulturvärden, eller till

2 kap. 3 § PBL - vid planläggning ska hänsyn tas till natur- och kulturvärden, eller till

2 kap. 2-3 §§ MB: Hänsyn ska tas till naturmiljön, och skador ska undvikas eller begränsas.

Kulturmiljö

Stadsmuseets klassificering

Ulvsunda trädgårdsstad innehåller bebyggelse från mellan 1920- och 40-talet, vilket ger området en varierad karaktär men en enhetlig och väl sammanhållen stadsbild. Området är skräfferat av stadsmuseet, vilket innebär att det ännu inte har klassificerats.

Planområdet angränsar till Tranebergs smalhusbebyggelse från 1930-talet som utgör Stockholms första smalhusstadsdel, och som av stadsmuseet är en utpekad kulturhistoriskt värdefull miljö.

De omgivande smalhusen utmärker sig genom byggnadernas anpassade placering i landskapet med sparad ursprunglig vegetation. Smalhusen närmast planområdet är markerade som gula av stadsmuseets klassificeringskarta, vilket betyder att de är av positiv betydelse för stadsbilden och/eller av visst kulturhistoriskt värde (bild 10).

Planförslaget tar inte hänsyn till områdets kulturhistoriskt värdefulla miljö, vilket strider mot;

2 kap. 3 § PBL – Vid planläggning ska hänsyn tas till natur- och kulturvärden.

2 kap. 6 § PBL – Bebyggelse ska placeras och utformas med hänsyn till kulturvärden och stads- och landskapsbilden.

2 kap. 5 § PBL – Planläggning ska främja en långsiktigt hållbar livsmiljö, där kulturmiljön är en del.

Bild 10

Sociala förhållanden

I stadens handlingsplan för bostadsförsörjning pekas Alvik ut som en stadsdel med stort behov av hyresrätter, då bostadsbeståndet i huvudsak består av bostads- och äganderätter.

Planområdet ingår i en av stadens framtagna parkplaner, då den fungerar som rekreations- och friyta för både närboende och skolbarn. Området erbjuder upplevelsevärden som naturlek och promenad. Genom naturmarken finns ett antal upptrampade gångstigar, bland annat mellan Tranebergsvägen och Alviksskolans skolgård. Söder om naturområdet finns en anlagd öppen klippt gräsyta med pulkabacke och Grindstugans bollplan, en inhägnad grusplan.

Planförslaget kommer genom sitt utförande avskärma tillgängligheten för skolbarn och boende. Förslaget tar inte hänsyn till att staden planerar att bebygga 400 lägenheter på nuvarande SL depå (rött). Skolbarnen i området samt söder om Drottningholmsvägen går upp för Tranebergsvägen, genom skogen till Alviksskolan (blått). Vidare nyttjas området för skolans rekreation och tillgänglighet till parken (bild 11).

Bild 11

Konsekvenser

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret anser att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken, och anslutande bestämmelser, att en miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver genomföras. Men, en **nollalternativsanalys** (vad händer om projektet inte genomförs) hade varit intressant ändå.

Natur

Grönområde

Planförslaget innebär bebyggelse på kraftigt kuperad naturmark. Exploateringen kräver sprängningsarbete. Minst 10 naturvärdesträd behöver fällas eller kommer att skadas så pass allvarligt att man senare behöver fälla dem (bild 12).

Planförslaget redovisar inte förekomsten av till exempel lavar och skalbaggar knutna till dessa naturvärdesträd. Enligt **Artskyddsförordningen (2007:845)** är många arter som lever på naturvärdesträd skyddade.

Bild 12

Exploateringen innebär att $\frac{1}{4}$ del av habitatnätverket går förlorat, vilket inte är en mycket liten andel. Flera äldre tallar kommer att fällas vilket kommer att påverka barrskogsnätverket negativt. Exploateringen innebär att befintlig vegetation och berg för all tid går förlorat.

Landskapsbild

Planen medger att den nya bebyggelsen får en högre skala än de omgivande trevåningshusen. Bedömningen att byggnaderna är anpassade till omgivningen stämmer inte. Den nya bebyggelsen kommer dominera området.

Miljö

Dagvatten

Den planerade exploateringen förväntas påverka de hydrologiska förhållandena och öka föroreningsbelastningen inom planområdet, särskilt eftersom andelen hårdgjorda ytor ökar när tidigare oexploaterad mark bebyggs.

För att driva igenom planen avser man att anlägga konstgjorda växtbäddar. Förutom en ökad risk för befintlig bebyggelse nedanför (HSB BRF Grindstugan), så tillskapar förslaget ytterligare hårdgjorda ytor i staden istället för att bevara befintlig grönyta.

Förslaget går emot att beslut ska alltid främja en **hållbar utveckling (1 kap. 1 § MB)**, vidare går förslaget mot **3 kap. MB** att mark- och vattenområden ska användas så att en **långsiktigt god hushållning** tryggas. Särskild hänsyn ska tas till naturvärden, kulturvärden, rekreation m.m.

Rekreation och friluftsliv

Planförslaget innebär att delar av det naturområde som idag används för rekreation, som gångväg till och från Alviksskolan samt som friyta av skolans verksamhet, tas i anspråk för ny bebyggelse.

Genom att placera bebyggelsen mot Tranebergsvägen har intrånget i naturmiljön medvetet begränsats.

Förslaget kommer att medföra en privatisering av området och försvåra den upplevda tillgången till naturområdet och parken.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Utformningen tar inte hänsyn till områdets topografi. Genom att bygga fyravåningshus ovanpå garage, framhäva en allt för vanlig arkitektur med vita fasader, har planen inte tagit hänsyn till den kulturhistoriskt värdefulla miljön med 30- och 40-tals hus. Planen bidrar inte till en varsam utveckling och tillvaratagande av kulturmiljön.

Social hållbarhet

Barn

Planförslaget innebär att en del av naturmarken som idag nyttjas av barn i Alviksskolan, samt boende i området, tas i anspråk. Den försvinner. Men, det är inte bara området som bebyggs som berörs. Upplevelsen av att vara nära två fyravåningshus kommer att hindra spontanlek. Vidare finns det en risk för att de boende i de nya husen upplever aktiviteter i anslutning till skolan, som störande eller olägenhet (buller).

Planen påstår att genom att exploatera området så skapas en buffert mellan vägen och Tranebergsvägen som något positivt genom att det minskar risken för lekande barn närmast vägen. Detta är *ett argument till ett påhittat problem för att legitimera förslaget*. Det finns inte ett problem idag och har inte funnits så länge vi bott här (24 år) och låtit våra barn leka där och promenera till och från Alviksskolan. *Tvärtom skapar planen riskmoment för barnen genom att man avser föra biltrafik till och från garaget över trottoaren där hundratals barn går upp och ner varje dag. I dagsläget finns inte den risken* då det inte förekommer garageutfarter mot Tranebergsvägen (bild 13 och 14).

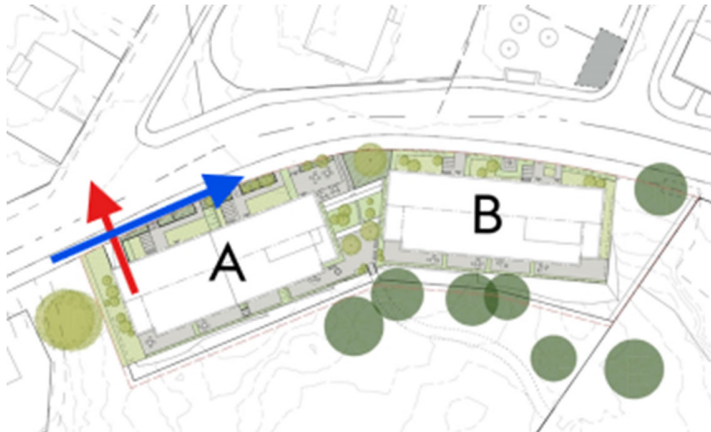

Bild 14

Jämlikhet och jämställdhet

Plenen motiveras bl.a genom att möjliggöra bostäder i ett kollektivnära läge. Största delarna av bebyggelse i Stockholm stad innebär närhet till kollektivtrafiken. Mao, är detta inte ett tillräckligt betydande argument. Dessutom avser Stockholm stad att bygga 400 lägenheter nedanför parken, på SL depån.

Riksintresse

Trafik och parkering

Tranebergsvägen är idag kraftigt trafikerad. Förutom att boende i Minneberg, Traneberg etc använder vägen, används den som en "smitväg" från Tranebergsbron för att undvika de dagliga köbildningarna på Drottningholmsvägen till Stora Mossens rondell.

Trafiken och mängden bilar har ökat i Bromma, vilket syns på Ulvsundavägen, Drottningholmsvägen, rondellen Stora Mossen och på Tranebergsvägen. Nu vill staden öka på trafiken genom planförslaget. Vidare tar planen inte hänsyn till att man avser bygga 400 bostäder, kontor och lokaler på SL-depån. Dessa fordon kommer att belasta Tranebergsvägen.

Förslaget går emot hållbarhetsperspektivet, miljöaspekter, kulturfrågor i till exempel:

Miljöbalken (MB) 1 kap. 1 § där syftet är en hälsosam och god miljö för nuvarande och kommande generationer.

MB 9 kap. 3 §, miljöfarlig verksamhet omfattar bl.a. buller, luftföroreningar och vibrationer. Trafik kan ge betydande olägenheter.

Plan- och bygglagen (PBL) 2 kap. 6 §, bebyggelse får inte orsaka betydande olägenheter för människors hälsa eller säkerhet.

Övrigt

Planen tar inte hänsyn till den tilltänkta förtätningen i området. Det finns planer att uppföra ytterligare flerbostadshus på Tranebergsvägen (gul) samt på gamla SL depån (rött), (bild 15).

Samtliga planer ska nyttja Tranebergsvägen som in- och utfart.

Trafiksituationen i Stockholm innebär fler bilar. Som boende på Tranebergsvägen i över 20 år har vi sett hur trafiken ökat, kraftigt. Nu avser man uppföra ytterligare bebyggelse som avsevärt kommer belasta gatan och området, med dess negativa följder.

De nya planerna håller sakta men säkert på att förändra den ursprungliga planens syfte för området.

Bild 15

Området kring Tranebergsvägen och Alviksskolan har redan ett underskott på tillgängliga grönområden. En exploatering enligt planförslaget riskerar att permanent minska de få kvarvarande gröna ytor som används för rekreation av barn, äldre och boende. *Detta strider*

mot översiktsplanens ambitioner om en grön och hälsosam stad samt mot miljöbalkens hänsynsregler (2 kap. 1 §).

När man sprängde tunneln för tvärbanan uppstod sprickor i väggarna på våra fastigheter. Då ligger tvärbanetunneln ännu längre bort än fastigheten Alvik 1:1. Vår oro gäller inte bara att man bygger fastigheter som inte passar in i området enligt ovan, utan också effekterna av att man spränger bort så mycket berg och att man kommer att spränga så pass djupt som krävs för att skapa underjordiska garage.. Detta riskerar att skapa stor åverkan på våra befintliga fastigheter.

Dessutom kommer fler hårdgjorda ytor att öka översvämningsrisken för fastigheterna på Tranebergsvägen 91-107.

Förutom detta undrar vi hur det kommer att bli med befintliga dagvatten- och avloppsledningar.

I andra skrivelser tar man upp naturvärden i grönområdet med pulkabacke och träd. Detta tas upp i Tjänsteutlåtande Dnr 2020-17369 gällande Akka 4. Det finns inte många grönområden i området och de som finns bör bevaras.

Kajsa Lindström

Ordförande i HSB BRF Grindstugan

Tranebergsvägen 118

167 44 Bromma

076-889 41 89

kajsa.h.lindstrom@gmail.com